

4 Mart 2026

ENDÜSTRİYEL HIZLANDIRICI YASASI

(Industrial Accelerator Act – IAA)

Teklif Özeti

Avrupa Komisyonu, düşük karbonlu ve Avrupa’da üretilmiş teknolojiler ile ürünlere olan talebi artırmak amacıyla Endüstriyel Hızlandırıcı Yasası (Industrial Accelerator Act – IAA) adlı bir yasama teklifini kabul etti. Söz konusu düzenleme AB’de imalatı güçlendirmeyi, işletmelerin büyümesini desteklemeyi ve yeni istihdam yaratmayı hedeflerken, sanayinin daha temiz ve geleceğe hazır teknolojileri benimsemesine de katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Draghi raporunun önerileri doğrultusunda hazırlanan IAA, kamu alımları ve kamu destek programlarında **“AB’de üretilmiş (Made in EU)” ve/veya düşük karbon gereklilikleri** getirmektedir. Bu hükümler özellikle **çelik, çimento, alüminyum, otomotiv ve net-sıfır teknolojileri** gibi stratejik sektörlerde uygulanacak; aynı zamanda uygun görüldüğü takdirde kimya gibi diğer enerji yoğun sektörlerde genişletilebilecek bir çerçeve oluşturacaktır. Böylece Avrupa’nın üretim kapasitesinin güçlendirilmesi ve Avrupa’da üretilmiş temiz teknolojiler ile ürünlere yönelik talebin artırılması hedeflenmektedir. Ayrıca üye devletlerin imalat projelerini hızlandırmak ve basitleştirmek amacıyla tek bir dijital izin süreci oluşturması öngörülmektedir.

IAA, artan küresel rekabet ve stratejik sektörlerde AB dışı tedarikçilere bağımlılığın yükseldiği bir ortamda AB içinde katma değeri artırmayı ve sanayi tabanını güçlendirmeyi amaçlamaktadır. 2024 yılında imalat sektörü AB GSYH’sinin %14,3’ünü oluşturmuş olup Avrupa’nın ekonomik dayanıklılığı, inovasyon kapasitesi ve toplumsal yapısı açısından kritik bir rol oynamaktadır. Yasa, **2035 yılına kadar imalatın AB GSYH’sindeki payını %20’ye çıkarmayı** hedeflemektedir.

AB dünyanın en açık pazarlarından biri olmaya devam etmekte ve bu açıklığı ekonomik güç ile dayanıklılığın temel unsurlarından biri olarak görmektedir. Bu nedenle teklif, **kamu alımlarında karşılıklılığı** teşvik ederek AB şirketlerine kendi pazarlarını açan ülkelere eşit muamele öngörmektedir. **AB ile serbest ticaret anlaşması veya gümrük birliği bulunan ülkelerden gelen içerik ya da Kamu Alımları Anlaşması (GPA) tarafı ülkelerden gelen içerik**, ilgili anlaşmalar kapsamındaki yükümlülükler doğrultusunda

Birlik menşeli olarak kabul edilebilecektir. Kamu destek programları ve ihaleler gibi diğer kamu müdahalelerinde de AB ile serbest ticaret anlaşması veya gümrük birliği bulunan ortaklar IAA kapsamına dahil edilebilecektir.

AB yabancı doğrudan yatırımlara açık kalmaya devam etmekle birlikte, IAA 100 milyon Euroyu aşan stratejik yatırımlar için belirli koşullar getirmektedir. Özellikle tek bir üçüncü ülkenin küresel üretim kapasitesinin %40'ından fazlasını kontrol ettiği sektörlerde yapılacak yatırımların yüksek kaliteli istihdam yaratması, inovasyonu ve büyümeyi desteklemesi, teknoloji ve bilgi transferi yoluyla AB'de gerçek katma değer oluşturması ve yerel içerik gerekliliklerine uyması gerekmektedir. Ayrıca bu yatırımların en az %50 Avrupa istihdamı sağlaması zorunlu olacaktır. Bu yaklaşım, Tek Pazarın sağladığı faydaların yatırımcılarla birlikte işletmeler ve vatandaşlar tarafından da paylaşılmasını sağlayarak AB'nin ekonomik güvenliğini ve tedarik zinciri dayanıklılığını güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Endüstriyel Hızlandırıcı Yasası, Tek Pazarın güçlü yönlerinden yararlanarak dört temel alanda ilerleme sağlamayı hedeflemektedir;

İlk olarak, **kamu alımları ve kamu destek programlarında getirilen tercihler yoluyla "AB'de üretilmiş" ve düşük karbonlu ürünler** için öncü pazarlar oluşturulacaktır. Bu kapsamda çimento ve alüminyumdan bataryalar, güneş ve rüzgâr teknolojileri, ısı pompaları ve nükleer gibi net-sıfır teknolojilerine kadar geniş bir ürün yelpazesi yer almaktadır. Çelik için ise düşük karbonlu üretime yönelik özel tercihler öngörülerek piyasada talep oluşturulması amaçlanmaktadır. Bu yaklaşım yatırımcılar için öngörülebilirlik sağlayacak, inovasyonu teşvik edecek ve temiz çeliğin Avrupa sanayisinin geleceğinde önemli bir yer edinmesine katkı sağlayacaktır.

İkinci olarak, yasa **yabancı doğrudan yatırımların AB'ye gerçek değer** sağlamasını güvence altına almayı hedeflemektedir. 2024 yılında küresel doğrudan yabancı yatırımların yaklaşık dörtte birine ev sahipliği yapan AB, özellikle bataryalar, elektrikli araçlar, fotovoltaik teknolojiler ve kritik hammaddeler gibi sektörlerde yapılacak büyük yatırımların AB tedarik zincirlerini güçlendirmesini, teknoloji transferini desteklemesini ve nitelikli istihdam yaratmasını amaçlamaktadır.

Üçüncü olarak, Komisyonun sadeleştirme gündemi kapsamında sanayi projeleri için **izin süreçleri** dijitalleştirilecek ve basitleştirilecektir. Bu doğrultuda tek dijital "one-stop-shop" sistemi kurulacak, açık süre sınırları belirlenecek ve enerji yoğun sektörlerin

karbonsuzlaşma projelerinde izin sürecinin bazı aşamalarında zımni onay (tacit approval) uygulanacaktır.

Son olarak yasa, **Sanayi Hızlandırma Bölgeleri** (Industrial Acceleration Areas) oluşturulmasını öngörmektedir. Bu bölgeler temiz imalat projelerinin kümelenmesini teşvik edecek, enerji altyapısı yatırımlarını kolaylaştıracak ve bölgesel izin süreçlerini hızlandıracaktır. Bu alanlarda yer alan projeler yatırımcılarla eşleştirme ve beceri geliştirme desteklerinden de yararlanabilecektir.

IAA, aynı zamanda 16 Aralık 2025'te kabul edilen Otomotiv Paketi'ni tamamlayıcı niteliktedir. Bu kapsamda otomobil ve hafif ticari araçlar için CO₂ emisyon standartları çerçevesinde sağlanan esnekliklerden ve küçük, uygun fiyatlı elektrikli araçlara verilen "süper kredi" uygulamasından yararlanmak için "AB'de üretilmiş" koşullarını tanımlamakta ve şirket araç filolarının yeşil dönüşümüne yönelik mali desteklerden yararlanma şartlarını belirlemektedir.

Yasanın önemli ekonomik ve çevresel faydalar sağlaması beklenmektedir. Düşük karbon talep önlemlerinin 2030 yılına kadar çelik, alüminyum ve çimento sektörlerinde 600 milyon Euronun üzerinde ek değer, otomotiv değer zincirinde ise 10,5 milyar Euro kadar ekonomik katkı yaratması öngörülmektedir. Batarya projelerinde yaklaşık 85.000, güneş paneli üretiminde ise 58.000 yeni istihdam yaratılması beklenirken, çelik, alüminyum ve çimento sektörlerinde mevcut istihdamın korunmasına da katkı sağlanacaktır. İzin süreçlerinin dijitalleştirilmesi ise imalat sektörlerinde 240 milyon Euroya kadar idari maliyet tasarrufu sağlayacaktır.

Genel olarak düzenlemenin enerji yoğun sektörler (çelik, çimento ve alüminyum), batarya üretimi ve araç bileşenlerinde 30,58 milyon ton karbondioksit emisyonunun azaltılmasına katkı sağlaması beklenmektedir. İzin süreçlerinin hızlandırılması, AB toplam sera gazı emisyonlarının yaklaşık %22,5'ini oluşturan bu sektörlerde karbonsuzlaşma projelerinin daha hızlı hayata geçirilmesini sağlayacaktır.

Önerilen Tüzük, yürürlüğe girmeden önce Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Birliği Konseyi tarafından müzakere edilecektir.

Tüzük ve ekleri aşağıdaki linkte yer almaktadır:

https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/industrial-accelerator-act_en

EKLER

- Sanayi üretimi hızlandırma alanları için stratejik sektörler
- Enerji yoğun sanayiler için düşük karbon ve Birlik menşei gereklilikleri
 - Bölüm I – Kamu alım prosedürleri
 - Bölüm II – Diğer kamu müdahalesi türleri
- Araçlar için Birlik menşei gereklilikleri
 - Bölüm I – Elektrikli araçlara yönelik kamu alımları
 - Bölüm II – Şirket araçlarına yönelik diğer kamu müdahaleleri ve finansal destek
 - Bölüm III – Küçük sıfır emisyonlu araçlar için süper krediler
- (AB) 2018/1724 sayılı Tüzükte yapılan değişiklik

EK I - Sanayi üretimi hızlandırma alanları için stratejik sektörler

1. Enerji yoğun sanayiler

- (a) Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı (NACE Kodu C17)
- (b) Kok ve rafine petrol ürünleri imalatı (NACE Kodu C19)
- (c) Kimyasallar ve kimyasal ürünler imalatı (NACE Kodu C20)
- (d) Kauçuk ve plastik ürünleri imalatı (NACE Kodu C22)
- (e) Diğer metalik olmayan mineral ürünleri imalatı (NACE Kodu C23)
- (f) Ana metal üretimi (NACE Kodu C24)

2. Otomotiv sektörü

Motorlu taşıtlar, römorklar ve yarı römorkların imalatı (NACE Kodu C29)

3. Net-sıfır teknolojileri

(AB) 2024/1735 sayılı Tüzüğün 4(1) maddesinde belirtilen net-sıfır teknolojileri

EK II - Enerji yoğun sanayiler için düşük karbon ve Birlik menşei gereklilikleri

Bölüm I – Kamu alım prosedürleri

1 Ocak 2029 tarihinden sonra başlatılan ve **2014/23/AB, 2014/24/AB veya 2014/25/AB Direktifleri** kapsamına giren kamu alımlarında, sözleşmeler enerji yoğun sanayilerden ürünlerin tedarikini içeriyorsa, sözleşme makamları aşağıdaki **asgari oranları** uygulamak zorundadır:

(a) Çelik

Binalarda, altyapıda ve sivil amaçlı motorlu taşıtlarda kullanılan çelik veya performansı ağırlıklı olarak çeliğe bağlı olan ürünlerde kullanılan toplam çeliğin **en az %25'i düşük karbonlu** olmalıdır.

(b) Beton ve harç

Binalar ve altyapı için kullanılan beton, harç veya performansı bunlara bağlı ürünlerde kullanılan toplam beton ve harcın **en az %5'i düşük karbonlu ve Birlik menşeli** olmalıdır. Buna klinker ve çimento da dahildir.

(c) Alüminyum

Binalarda, altyapıda ve sivil motorlu taşıtlarda kullanılan alüminyum veya performansı ağırlıklı olarak alüminyuma bağlı ürünlerde kullanılan toplam alüminyumun **en az %25'i düşük karbonlu ve Birlik menşeli** olmalıdır.

Bölüm II – Diğer kamu müdahaleleri

- 1 Ocak 2029 tarihinden sonra oluşturulan veya güncellenen ve konut ve ticari binaların inşası veya yenilenmesi, altyapı projeleri, sivil amaçlı motorlu araçların satın alınması veya kiralanması faaliyetlerini destekleyen kamu programlarında destekten yararlanabilecek kişi veya şirketlerin aşağıdaki şartları sağlaması gerekir.

(a) Çelik

Ürün veya projede kullanılan toplam çeliğin **en az %25'i düşük karbonlu** olmalıdır.

(b) Beton ve harç

Kullanılan beton ve harcın (klinker ve çimento dahil) **en az %5'i düşük karbonlu ve Birlik menşeli** olmalıdır.

(c) Alüminyum

Kullanılan toplam alüminyumun **en az %25'i düşük karbonlu ve Birlik menşeli** olmalıdır.

EK III - Araçlar için Birlik menşei gereklilikleri

Bölüm I – Elektrikli araçlara yönelik kamu alımları

Aşağıdaki yeni araçlar kamu alımlarında satın alındığında veya kiralandığında **Birlik menşei şartlarını karşılamalıdır;**

- Tamamen elektrikli araçlar (PEV)
- Şarj edilebilir hibrit elektrikli araçlar (OVC-HEV)
- Yakıt hücresel araçlar (FCV)

Araçların aşağıdaki kriterleri sağlaması gerekir:

1. Araç **AB içinde monte edilmiş** olmalıdır.

2. Batarya hariç araç bileşenlerinin toplam fabrika çıkış fiyatının **en az %70'i AB menşeli** olmalıdır.
3. Araç bataryasında **en az üç ana batarya bileşeni (batarya hücreleri dahil) AB menşeli** olmalıdır.
4. Bataryada **en az beş ana bileşen (hücre, katot aktif malzemesi ve batarya yönetim sistemi dahil) AB menşeli** olmalıdır.
5. Elektrikli güç aktarma sistemi bileşenlerinin toplam değerinin **en az %50'si AB menşeli** olmalıdır.
6. Ana elektronik sistemlerin toplam değerinin **en az %50'si AB menşeli** olmalıdır. Bu şartların bazıları Tüzüğün yürürlüğe girmesinden **3 yıl sonra** uygulanacaktır.

Küçük elektrikli araçlar için istisna

M1E kategorisindeki küçük elektrikli araçlar için:

- Araç AB'de monte edilmiş olmalı ve aşağıdaki iki kriterden biri sağlanmalıdır:
 - Bileşenlerin %70'i AB menşeli veya bataryanın üç ana bileşeni AB menşeli

Ayrıca üretici talep ederse, önceki yıl AB'de satılan araçlarının **%85'i bu şartları karşılıyorsa**, üreticiye **12 ay boyunca uyumlu sayılma** imkânı tanınabilir.

Bölüm II – Şirket araçlarına yönelik destekler

Elektrikli araçların satın alınması veya kiralanmasını destekleyen kamu programlarında da **aynı Birlik menşei şartları** uygulanacaktır.

Bu şartlar, **"AB'de üretilmiş şirket araçları"** tanımını belirlemek için kullanılacaktır.

Bölüm III – Küçük sıfır emisyonlu araçlar için süper krediler

(AB) 2019/631 sayılı Tüzük kapsamında küçük sıfır emisyonlu araçların **"AB'de üretilmiş"** sayılabilmesi için:

1. Araç AB'de monte edilmiş olmalıdır.
2. Aşağıdaki iki kriterden biri sağlanmalıdır:
Araç bileşenlerinin **%70'i AB menşeli** olmalıdır veya bataryanın **en az üç ana bileşeni AB menşeli** olmalıdır.

EK IV - (AB) 2018/1724 sayılı Tüzükte değişiklik

Ek I ve Ek II aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ek I

İşletmelere ilişkin bilgi alanları tablosuna şu satır eklenmiştir:

"İzin verme süreçleri"

Sanayi üretim projeleri, net-sıfır teknoloji üretimi ve kritik hammadde projeleri için izin süreçlerine ilişkin bilgiler.

Ek II

"İş kurma, yürütme ve kapatma" başlığına aşağıdaki hususlar eklenmiştir:

- İşletme faaliyetlerine izin verilmesi
- Kritik hammadde projeleri için izin süreçleri
- Net-sıfır teknoloji üretim projeleri için izin süreçleri
- Sanayi üretim projeleri için izin süreçleri

Ayrıca başvuru süreçlerine ilişkin tüm belgelerin ve kararların tek temas noktası üzerinden bildirilmesi öngörülmektedir.